

Aan: Gemeenteraad Tynaarlo
Postbus 5
9480 AA VRIES

gemeente Tynaarlo

Onderwerp: Haalbaarheidsonderzoek sociaal zonnepark

Geachte raadsleden,

In het coalitieakkoord is aangekondigd dat wij de haalbaarheid wil laten onderzoeken van een sociaal zonnepark, waar mensen met minder budget in kunnen participeren en waarbij de opbrengsten ten goede komen aan diezelfde doelgroep. In de afgelopen maanden hebben wij een haalbaarheidsonderzoek uit laten voeren. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek concluderen wij dat het realiseren van een gemeentelijk zonnepark financieel, juridisch en praktisch haalbaar is en verder onderzoek verdient. Hoe het zonnepark sociale doelen kan dienen, wordt bij het vervolgonderzoek verder in beeld gebracht. Het zonnepark kan ook voorzien in de zelflevering van energie voor onze eigen gebouwen en installaties.

De ontwikkeling van een zonnepark op onze gemeentelijke gronden draagt bij aan het behalen van de Drentse RES-doelen (RES = Regionale Energie Strategie). We schatten in dat we 24 ha van de gemeentegrond kunnen inzetten voor een gemeentelijk zonnepark. Dat alleen is nog niet voldoende om onze RES-doelen te halen. Daarvoor is nodig dat ook op andere gronden in het zoekgebied rond bedrijventerrein Vriezerbrug zonneparken worden gerealiseerd. Op die wijze wordt eveneens een bijdrage geleverd aan de uitvoering van de doelen uit ons programma duurzaamheid en het landelijke Klimaatakkoord. Samenwerking met andere initiatiefnemers in het zoekgebied is nodig voor een acceptabele businesscase voor alle zonneparken.

Alhoewel er zicht is op een haalbare businesscase zijn de rendementen van zonneparken niet meer zo hoog als in het verleden. Ook dient er rekening mee gehouden te worden dat de jaarlijkse inkomsten in de eerste 20 jaar nog minimaal zijn. Daarna is zicht op hogere jaarlijkse inkomsten. Het gemiddelde rendement is beperkt. Door middel van een vervolgonderzoek is onder meer verdieping nodig op de businesscase. Zo willen we meer zicht krijgen op de prijs die we te zijner tijd kunnen ontvangen voor de elektriciteit die we met het sociaal zonnepark opwekken.

Sociaal zonnepark

De inkomsten van een sociaal zonnepark willen we inzetten voor sociale doelen. Wat die sociale doelen precies zijn en hoe we daarop in kunnen zetten, willen we nog verder in beeld brengen. Daarbij denken we aan bewonersgroepen die kampen met energiearmoede of daar kwetsbaar voor zijn. We onderzoeken onder meer de mogelijkheid om betaalbare elektriciteit van het sociale zonnepark te leveren aan dergelijke bewonersgroepen. Een andere mogelijkheid is om met de inkomsten een lokaal energiefonds te voeden waarmee activiteiten en voorzieningen bekostigd kunnen worden die ten goede komen aan de lokale gemeenschap. Ook kunnen we er maatschappelijke organisaties financieel mee ondersteunen die zich richten op sociale doelen in onze gemeente.

Postadres

Postbus 5, 9480 AA Vries

Bezoekadres

Kornoeljeplein 1, Vries

Website

www.tynaarlo.nl

Bankrelaties

IBAN: NL02BNGH0285079050

IBAN: NL05BNGH0285079093 (belastingen en leges)

Telefoonnummer

[0592] 26 66 62

Faxnummer

[085] 20 84 923

E-mail

info@tynaarlo.nl

BIC: BNGHNL2G

Varianten

In de gemeentelijke Omgevingsvisie is het gebied tussen het Noord-Willemskanaal en de A28, ten noorden en ten zuiden van bedrijventerrein Vriezerbrug, aangewezen als zoekgebied voor grootschalige zon op land. De gemeente heeft sinds de jaren negentig gronden in bezit die zijn gelegen aan de zuidkant van het zoekgebied.

Bij het haalbaarheidsonderzoek is gekeken naar de realisatie van een gemeentelijk zonnepark op onze eigen gemeentelijke gronden. Daarbij is ook een variant doorgerekend waarbij de gemeente naast de ontwikkeling van een sociaal zonnepark op de eigen gemeentelijke gronden, ook tot maximaal 50% lokaal eigendom realiseert in zonneparken van andere initiatiefnemers in het gebied. Volgens het landelijk Klimaatakkoord streven partijen naar 50% lokaal eigendom en dat streven hebben we ook overgenomen in onze Omgevingsvisie. Met lokaal eigendom wordt bedoeld dat omwonenden, ondernemers en organisaties uit de omgeving mede-eigenaar worden van een zonnepark. Die partijen kunnen bijvoorbeeld georganiseerd zijn via een lokale energievoerderscoöperatie. Een bijzondere manier om dit lokaal eigendom in te vullen is dat gemeente 50% lokaal eigendom nastreeft door zelf risicodragend te investeren in zonneparken van andere initiatiefnemers in het gebied. Dat zou de gemeente samen kunnen doen met een lokale energievoerderscoöperatie. Uiteraard vraagt deze variant een grotere investering dan een zonnepark op alleen de gemeentelijke gronden, maar de inkomsten zijn ook hoger.

Indien de gemeente niet risicodragend wil investeren in zonneparken, bestaat de mogelijkheid om de gemeentelijke gronden via een tender te verhuren aan een marktpartij voor de realisatie van een zonnepark. Daarbij kan ook worden ingezet op een 'bruidsschat', een eenmalige vergoeding die wordt betaald voor het gebruik van de gemeentelijke gronden. De genoemde varianten worden bij het vervolgonderzoek verder in beeld gebracht.

Samenwerking en afstemming

In het zoekgebied zijn nog andere initiatiefnemers die zonneparken willen ontwikkelen. We zien kansen voor samenwerking die we verder willen onderzoeken. We hebben geconcludeerd dat samenwerking niet alleen financieel noodzakelijk is voor een acceptabele businesscase maar ook bijdraagt aan een optimale ruimtelijke invulling van het zoekgebied en het gecoördineerde verloop van een participatieproces met bewoners en andere belanghebbenden. Het zoekgebied is ongeveer 260 ha groot. De intentie is om 60 tot 65 ha aan zonnepark in het zoekgebied te ontwikkelen. Een dergelijke royale oppervlaktemaat is nodig voor een acceptabele businesscase. Meer dan deze oppervlakte is ook niet mogelijk omdat rekening moet worden gehouden met het maximum dat de provincie Drenthe hanteert voor zonneparken in onze gemeente. Bij de ruimtelijke invulling van het zoekgebied dient rekening gehouden te worden met de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en beperkingen in het zoekgebied. Lang niet alle gronden zijn even geschikt voor zonneparken. In het vervolgproces moet duidelijker worden wat een goede ruimtelijke invulling is van het zoekgebied en welke gronden het meest geschikt zijn voor zonneparken.

Participatieproces beleidskader zon op land

We willen een participatieproces doorlopen met omwonenden en andere belanghebbenden om een beleidskader zon op land voor het zoekgebied op te stellen. We verwachten hiermee in het voorjaar van 2025 te kunnen starten en het beleidskader aan het eind van 2025 aan de gemeenteraad ter vaststelling te kunnen voorleggen. Het participatieproces zal grotendeels parallel verlopen aan het uitvoeren van het genoemde vervolgonderzoek. Ongeacht de uitkomst van het vervolgonderzoek voor het sociaal zonnepark is een beleidskader zon voor het zoekgebied nodig om toekomstige plannen voor zonneparken te kunnen toetsen. Het beleidskader zal spelregels voor lokaal eigendom en financiële participatie bevatten en beschrijft ontwerpprincipes en uitgangspunten voor de ruimtelijke en landschappelijke inpassing van zonneparken in het zoekgebied. De hoogte van de ambitie van het beleidskader kan nog gevolgen hebben voor het financiële rendement en de haalbaarheid van de businesscase van de zonneparken in het zoekgebied. Bij het voorbereiden van het beleidskader houden we voor ogen dat zonneparken met een acceptabele businesscase mogelijk worden.

Ontwerp- en planfase

Het vastgestelde beleidskader zal richting geven aan een ontwerpproces om tot een ruimtelijke invulling van het zoekgebied te komen. Dat proces willen we doorlopen met de betrokken initiatiefnemers waarbij gewerkt wordt aan een samenhangend ontwerp voor het gehele zoekgebied. Ook kunnen er dan samenwerkingsafspraken worden voorbereid over de realisatie van zonneparken in het zoekgebied. Het samenhangende ontwerp voor het gehele zoekgebied vormt de basis voor een Omgevingsplan dan wel de basis voor het verlenen van één of meer buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bopa's).

Provinciaal beleid

Het Rijk wil dat terughoudend wordt omgegaan met het gebruik van landbouwgrond voor zonneparken en biedt daarbij wel ruimte voor het behalen van de gemaakte RES-afspraken. De provincie Drenthe heeft geconcludeerd dat de Provinciale Omgevingsverordening (POV) voldoende waarborgen biedt om zorgvuldig met het landschap en ook met landbouwgrond om te gaan. In de POV is onder meer een maximering opgenomen voor het aantal hectare aan zonnepark per gemeente. Daarnaast wordt er gestuurd op meervoudig ruimtegebruik. In de recente Contourennota Omgevingsvisie Drenthe is vermeld dat bij het ontwikkelen van een visie op de energievoorziening richting 2050, het vertrekpunt is dat er na het realiseren van de Regionale Energiestrategie Drenthe, geen nieuwe grootschalige zon- en windmolenparken worden toegevoegd aan Drenthe. Op grond van de POV kan in onze gemeente maximaal 101 hectare aan zonnepark worden ontwikkeld waarvan tot op heden 36 hectare is gerealiseerd. Wij concluderen dat er nu nog wel ruimte is om zonneparken in onze gemeente te ontwikkelen op landbouwgrond, maar dat de eisen uit de POV uitdagingen met zich mee kunnen brengen.

RES-Drenthe

Binnen de RES-Drenthe hebben we afgesproken dat de gemeente Tynaarlo 0,101 TWh aan zon op land realiseert. Tot op heden is 0,036 TWh gerealiseerd. Met de realisatie van een zonnepark van 60 tot 65 ha in het zoekgebied halen we naar verwachting ruimschoots ons RES-bod van 0,101 TWh voor zon op land. We verwachten daarmee 0,110 tot 0,120 TWh te kunnen realiseren.

Raadsinformatiebijeenkomst

Wanneer het vervolgonderzoek gereed is, houden we een raadsinformatiebijeenkomst om u te informeren over de uitkomsten van het vervolgonderzoek. We verwachten dat het vervolgonderzoek in de herfst van 2025 gereed kan zijn. Het uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek is beschikbaar via het raadsinformatiesysteem.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders

P. Koekoek
gemeentesecretaris

drs. M.J.F.J. Thijsen
burgemeester

Deze brief is digitaal geparafeerd en daarom niet ondertekend.